

УДК 658:001.8(477)

JEL M10, J24

DOI 10.18524/2413-9998.2024.1(56).312090

Е. А. Кузнєцов,

доктор економічних наук, професор,

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,

Французький бульвар, 24/26, м. Одеса, 65058, Україна.

e-mail: edkuznietsov@gmail.com

ORCID: 0000-0001-7569-7533

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

У статті розглядаються проблеми формування і розвитку професійної мови менеджменту. Представлена позиція щодо необхідності дослідження і практичного впровадження системних категорій, понять і механізмів професійної мови менеджменту. Пропонується визначати особливості професійної мови менеджменту. Визначаються особливості та стратегічні напрямки розвитку цього процесу. Аналізуються ключові параметри формування і розвитку термінологічних рядів професійної мови менеджменту. Особлива увага приділяється розгляду смислової динаміки процесу формування і практичного використання окремих термінів і словосполучень, які характеризують професійну систему менеджменту. Звертається увага на необхідність системних змін у підготовці кадрів менеджменту щодо опанування професійною мовою. Показана важливість інноваційної динаміки в системі кадрової політики щодо знання термінології саме управлінських процесів. Визначається об'єктивна необхідність фундаментальної та інноваційної підготовки менеджерів як основи для їх орієнтації на системність розвитку професії менеджера. Розглядаються підходи щодо впровадження смислових визначень управлінського процесу. Показується необхідність трансформації професійних якостей кадрів менеджменту з акцентом на особливості термінологічних рядів професійної мови менеджменту. Акцентується увага на необхідності розвитку соціокультурних показників професіоналізації менеджменту. Визначаються базові принципи використання професійної мови менеджменту і доводиться необхідність їх практичної реалізації. Представлена позиція щодо ролі управлінської еліти в розвитку інноваційного суспільства. Акцентується увага на розвиток процесу професіоналізації управлінської діяльності в Україні в контексті визначення базових принципів використання професійної мови менеджменту.

Ключові слова: професійна система менеджменту, професійна мова менеджменту, термінологічні ряди професійної мови менеджменту, концепти розвитку професійної мови менеджменту, системні словосполучення і категорії менеджменту, ознаки професіоналізації менеджменту, інноваційна динаміка, професійні конструкти менеджменту, принципи використання професійної мови менеджменту, доказова система нових конструктів мови менеджменту, актуалізація і терміни впровадження професійних концептів мови менеджменту, інтегральна якість управлінської еліти.

Вступ. Важливою ознакою наукової, аналітичної й практичної діяльності професійних кадрів менеджменту є адаптивне володіння професійною мовою менеджменту. Менеджерська (управлінська) мова не може бути повним заміником професійних менеджерських знань, але вона створює необхідний контекст і забезпечує швидку передачу професійних думок з приводу науково-практичної діяльності професіоналів-менеджерів без постійного пояснення їх змісту і конструктивного наповнення. Швидкість прийняття управлінських рішень професійним управлінським персоналом з доповненням їх необхідної інтегральної якості визначають досягнення необхідної результативності їх системних дій. Професійна мова менеджменту формується в процесі первинної менеджерської освіти (університетські програми бакалаврату і магістратури), системи адаптаційного навчання кадрів менеджменту, а також постійно удосконалюється в процесі усієї управлінської кар'єри менеджера. Модель «своїми словами» передачі та обговорення професійних управлінських процесів та попереднє їх дослідження є архаїчною і, в історичному сенсі розвитку менеджменту, абсолютно безперспективною. Тому розвиток процесів сучасної системи менеджменту потребує звернути увагу дослідників менеджменту на стан, перспективи формування і практичного використання професійної мови менеджменту.

Огляд літератури. Зважаючи на те, що історичними джерелами менеджменту на початку епохи модерну виступають три наукових напрямки – це економіка, психологія і соціологія [4, с. 51], потрібно зауважити, що науково-аналітична і практична база цих наук стала в основі формування професійної мови менеджменту. Необхідно додати, що перші навчальні програми з менеджменту для університетів США були підготовлені представниками економічної науки, що, своєю чергою, наклало свій відбиток на економічну специфіку мови менеджменту на багато років вперед і, в більшості випадків, до сьогоднішнього дня. Об'єктивність цього процесу важко заперечувати, оскільки вже довгий час існує позиція, що менеджмент є частиною економіки і його претензії на свою наукову, аналітичну і практичну базу професійних знань не мають ґрунтовної та концептуально-доказової позиції. Сьогодні погодитись з цим важко, оскільки вже існує певна плеяда дослідників менеджменту, які з цим не погоджуються, активно включаючи методи смислової логіки та практичного розуміння нових інноваційних парадигм професійного менеджменту у XXI столітті [4, с. 50–51, 58–59; 5, с. 121–124].

Метою статті є продовження наукової дискусії та визначення практичних рекомендацій щодо подальшого розвитку і використання професійної мови менеджменту як важливої ознаки процесів професіоналізації управлінської діяльності в Україні. Важливо підійти до створення концептуально-доказової позиції щодо права менеджменту на свою наукову, аналітичну і практичну базу професійних знань, яка, зрозуміло, може існувати та розвиватися тільки із процесу взаємодії з суміжними та іншими науками й практиками. Необхідно додати якісну інформацію щодо стратегічних напрямків розвитку менеджменту як професії, системи освіти та спеціалізованого адаптаційного навчання кадрів менеджменту. Актуалізація специфіки управлінського дослідження показує практичні досягнення і недоліки розвитку професійної мови менеджменту, що доказує необхідність визначення головних концептів, базових визначень, категорій, процесів, механізмів саме професійної системи менеджменту.

Методи дослідження. У роботі застосовані загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Загальнонаукові методи – аналіз, синтез та порівняння допомагають дослідити наявні підходи до використання професійної мови в менеджменті. Спеціальні методи – контент-аналіз джерел та мовлення дозволяє вивчити типові терміни та фрази, що використовуються в системі професійної підготовки менеджерів.

Результати та обговорення. Для початку розповімо дві показові історії. Була необхідність провести практичне анкетування управлінського персоналу однієї досить потужної технологічної організації. Була підготовлена професійна анкета, яка включала перелік запитань стосовно специфіки професіоналізації діяльності менеджерів та їх управлінських знань. Перша спроба була невдалою, оскільки управлінський персонал не розумів змісту запитань і попросив дати розшифровку управлінських термінів. Коли необхідна розшифровка була зроблена, то виянилось, що з більшістю специфічних управлінських проблем вони не стикаються у своїй діяльності, але хотіли б про них дізнатися більше з метою використання у своїй практичній діяльності. Правильне знання професійних термінів мотивує управлінський персонал до їх практичного використання.

Друга історія є складнішою, оскільки пов'язана з практикою проведення глибинного професійного інтерв'ю з претендентами на управлінські посади в декількох бізнесових організаціях. Інтерв'ю, яке було заплановано на годину, закінчувалось на п'ятій хвилині з етичних міркувань і

проблем з рівнем професійної компетенції претендентів. Головне, що тут виникала проблема, яка показувала первинну інтелектуальну та емоційну неспроможність претендента до управлінської праці. Зрозуміло, що були й більш позитивні випадки, але відсутність системної менеджерської підготовки у багатьох претендентів, на жаль, стало об'єктивною реальністю.

Наша позиція базується виключно на розумінні того факту, що будь-яка діяльність в сучасних умовах потребує професійного підходу і системи використання професійних кадрів. Особливо це стосується діяльності кадрів менеджменту, які, при усій масовості цієї діяльності, до цього часу не мають концептуальної та практично перевіреної системи професійної та спеціалізовано-адаптованої підготовки. Така специфічна реальність не може створити професійне середовище в суспільстві, яке формує з певними критеріями дійсно управлінську еліту. Тут потрібно, на нашу думку, зауважити, що незалежність і національна безпека країни прямо залежить від рівня її економічного розвитку, побудованого на принципах стратегії інноваційного прогресу. Але соціально-економічний розвиток країни є результатом сформованої результативної якості та практичної діяльності управлінської еліти суспільства, без відповідальної діяльності якої не є можливим створення необхідного економічного потенціалу країни й забезпечення його потужної інноваційної динаміки. Формування справжньої управлінської еліти створює простір, в якому професійні якості кадрів менеджменту стоять на першому місці, а професійна мова менеджменту акцентовано розглядає такі категорії як професійна і загальна культура, чесність, порядність, відповідальність, креативність, інноваційність тощо, які важливі не тільки для менеджменту, а і для кожної відповідальної роботи в економічно розвинутому суспільстві.

Можливо, що є і далі будуть критики такої позиції щодо певної специфічної особливості визначення професійної мови менеджменту. В цьому випадку менеджмент буде мати продовження в плані розгляду його як такої собі комплексної науки й практики, яка дозволяє посідати управлінські посади людям з різним професійним профілем, звертаючи увагу насамперед на певний емпіричний досвід. Такий підхід, який культивується вже упродовж тривалого часу, є великою перешкодою для розвитку процесу професіоналізації управлінської діяльності в Україні. Позитивний, а точніше результативний емпіричний досвід має дійсно велике значення, але в теперішніх умовах він не може бути визначаль-

ним. Потрібна професійна підготовка менеджерів на усіх етапах їх управлінської кар'єри. Така підготовка має мати системний характер і критерії її оцінки мають бути направлені, в першу чергу, на досягнення необхідної результативності управлінських дій. В цьому випадку ми говоримо про інтегральну якість діяльності менеджерів, коли в процесі підготовки формується ефективність, яку потрібно в практичній діяльності адаптувати й використовувати для досягнення результативності. Результативність (досягнення цілей) важливіша за ефективність (сформований потенціал), але в сучасних умовах її неможливо досягнути без попередньої системної підготовки кадрів менеджменту [4, с. 24].

Ознакою професійної підготовки менеджерів є їх знання й пряме практичне застосування професійної мови менеджменту. Розглянемо основні проблемні позиції цього процесу і визначимо базові принципи практичного використання професійної мови менеджменту.

Перше. Мова виступає однією з важливих характеристик культури суспільства, наряду з релігією. Якщо релігія є основною опорною конструкцією найбільших груп населення – цивілізацій, то мова виконує цю функцію щодо націй. Ще в XIX столітті великий німецький учений В. Гумбольдт припустив, що мова – це не засіб комунікації, а спосіб мислення, що визначає поведінку людей. В. Гумбольдт є одним із засновників лінгвістики як науки. Він розвинув учення про мову як безперервний творчий процес і про «внутрішню форму мови» як про вираження індивідуального світобачення народу [1, с. 37]. У XX столітті здогад Гумбольдта перетворився на гіпотезу – так звану гіпотезу Сепіра-Ворфа про лінгвістичну відносність, і почалися кількісні дослідження того, як обставини мови впливають на поведінку та економіку. «Загалом сучасні дослідники, що підтримують претензії гіпотези Сепіра-Ворфа, визнають лише частковий і м'який вплив мови на мислення і сприйняття, а позицію лінгвістичного детермінізму та примітивне ототожнення мови з мисленням вони розглядають як такі, що не мають стосунку до гіпотези Сепіра-Ворфа і є цілком необґрунтованими. Так, лінгвістичні антропологі твєрдять, що мова не детермінує мислення і сприйняття, а радше схиляє (predispose) нас певним чином думати та сприймати світ. Різниця принципова, адже якщо між мовою і мисленням, мовою і сприйняттям панує односпрямований каузальний зв'язок, тоді мова жорстко структурує мислення і сприйняття, й ми не можемо уникнути цього структурування». [2, с. 43]. Філологічні та лінгвістичні особливості української

мови та її вплив на соціокультурні, економічні та управлінські чинники розвитку суспільства залишимо для професійних дослідників саме цієї важливої теми. Для нас важливо зауважити, що саме професійна мова менеджменту є не тільки способом комунікацій в системі менеджменту, але й виступає способом мислення, що прямо може впливати на професійну поведінку кадрів менеджменту й визначати їхню практичну діяльність в умовах певного соціокультурного та соціально-економічного середовища. Смыслова, професійна і результативна діяльність кадрів менеджменту має особливу цінність в умовах формування і розвитку сучасного інноваційного суспільства. Якісно підготовлений менеджер повинен мати необхідний і достатній термінологічний запас щодо знання професійної мови для системної діагностики й результативного розв'язання управлінських проблем. Разом з тим, термінологічний запас професійної мови менеджменту постійно розширюється, змінюється та удосконалюється з позицій реальності розвитку професійної системи менеджменту в цілому. Тобто, професійна мова менеджменту характеризується інноваційною динамікою, але, при цьому, її динамічний ряд базується на сталих фундаментальних позиціях історичного розвитку науки, аналітики й практики менеджменту.

Друге. Особливості формування і розвитку професійної мови менеджменту, в першу чергу, пов'язані з використанням менеджерської (управлінської) термінології. При цьому, сенс використання менеджерської термінології не є, власне, самою цільовою комунікацією, а виступає як спосіб мислення щодо швидкого практичного розв'язання управлінської проблеми. Зрозуміло, що професійна термінологія і відомі професійні словосполучення менеджменту мають свій переклад, який не може постійно застосовуватися при специфічній комунікації професійних менеджерів. Наведемо деякі приклади таких комунікацій в системі професійної підготовки та практичної діяльності менеджменту (табл. 1).

Таблиця 1

Характерні приклади професійної термінології менеджменту

Професійна менеджерська термінологія	Характерні ознаки процесу
Первинна менеджерська освіта	Навчання за спеціальністю 073 Менеджмент (університетські програми бакалавра і магістра)

Професіоналізація менеджменту	Процес підготовки кадрів менеджменту упродовж усієї їх професійної менеджерської кар'єри, який включає первинну менеджерську освіту, адаптаційне спеціалізоване навчання наявних кадрів менеджменту, інноваційну і креативну підготовку, як правило, менеджерів вищого рівня в організаційній ієрархії
Точки критичної активності менеджменту	Позиції в розвитку організації, де pojawiaються проблеми, які мають бути вирішені менеджментом з використанням високого (адаптивного) професійного рівня знань, навичок та спеціалізованих компетенцій
Контур управління	Визначення системи обмежень діяльності менеджменту (кількісних показників) на основі дослідження ресурсної бази, системи цілей, граничних умов, суб'єктно-об'єктної взаємодії з каналами прямих і зворотних дій, – що, в цілому, визначаються як головні компоненти управлінського процесу
Історичні передумови менеджменту	Включають: ринковий механізм господарювання; індустріальний спосіб виробництва; корпоратизацію економіки; капіталізацію інтелектуальних людських ресурсів
Система базових елементів менеджменту	Визначається через функції, методи та структуру менеджменту
Сполучні процеси менеджменту	Забезпечують системне використання базових елементів менеджменту і включають технології управління персоналом, комунікації та механізми прийняття управлінських рішень
Інтегральна якість професійної системи менеджменту	Адапована взаємодія ефективності (сформований професійний потенціал менеджера) і результативності (позитивне досягнення менеджером практичних цілей діяльності)
Релевантна інформаційна база менеджменту	Попередньо підібрана, проаналізована і систематизована інформація щодо прийняття тактичних і стратегічних управлінських рішень
Статус управлінських інновацій	Як правило порівнюють зі статусом технологічних інновацій, але управлінські інновації мають забезпечувати стратегію технологічного розвитку, а тому повинні підтримувати не тільки рівнозначність, а і пріоритетність свого статусу

Джерело: авторська розробка

Зрозуміло, що використання професійної термінології менеджменту характеризується процесом появи професійних словосполучень, які направлені на пояснення того чи іншого процесу управлінської діяльності.

Поступово формується і системно доповнюється структура професійної мови менеджменту, яка використовується в умовах проведення наукового управлінського дослідження, реалізації освітніх і адаптаційних програм підготовки кадрів менеджменту, а також в практичній діяльності менеджерів.

Формування такої професійної мови менеджменту стає характерною ознакою способу спілкування в системі розвитку науки, аналітики й практики менеджменту та досить активно створює додаткові стимули для подальшого дослідження професійної системи менеджменту в цілому, як окремої спеціалізованої сфери діяльності людей (табл. 2).

Таблиця 2

Характерні приклади професійного словосполучення в системі менеджменту

Професійні процесні конструкти діяльності менеджменту	Характерні ознаки процесу
Концентрація релевантної інформації по скалярному ланцюгу ієрархії управління в точках критичної активності менеджменту	Пояснення процесу формування і використання інформації щодо прийняття управлінських рішень
Менеджмент індиферентний до галузевого поділу економіки, він на пріоритетній основі проявляється через функції	Перший рівень спеціалізації менеджменту проходить через його функції, а не на основі галузевого поділу економіки
Менеджмент має корпоративну природу, без корпорації він не має ні функції, ні змісту	Вищий рівень інноваційного розвитку менеджменту проходить в самих складних організаціях, якими є корпоративні структури, особливо транснаціональні корпорації з холдинговою організацією менеджменту
Управлінський капітал визначає адаптивну якість професійної системи менеджменту і практично проявляється в діяльності структурно-функціонально збалансованої управлінської команди	Розвиток професійної системи менеджменту характеризується процесами формування управлінського капіталу, який, своєю чергою, практично проявляється у якості діяльності управлінської команди
Інтегральна якість менеджерського (управлінського) капіталу є базовим трендом розвитку інноваційного суспільства у XXI столітті	Адаптивна взаємодія системи підготовки та практичного використання кадрів менеджменту створює передумову розвитку інноваційного суспільства, формуючи нову якість самого менеджменту

<p>Менеджер формує необхідний простір і бачить основні його ознаки, а підлеглі на основі прийнятих ним управлінських рішень системно наповнюють цей простір необхідними структурно-функціональними складовими елементами, які мають системну та інтегральну залежність</p>	<p>Менеджмент – це завжди про завтра, про стратегію розвитку; прогностичне бачення є ознакою професійної якості кадрів менеджменту</p>
<p>Процес взаємодії науки, аналітики та практики менеджменту проходить по стадіях: відокремлення, зближення і з'єднання, інтеграції, органічний синтез та інтегральність.</p>	<p>Неоднорідність системного процесу взаємодії елементів потребує різних підходів до побудови менеджменту на різних стадіях цієї взаємодії; перехід з однієї стадії на наступну показує розвиток системи менеджменту</p>
<p>Управлінська теорія біфуркації направлена на створення відповідних умов інноваційного розвитку професійної системи менеджменту і створює системний вплив на формування інноваційного суспільства і його креативного класу</p>	<p>Теорія і практика дослідження процесів управлінської біфуркації направлена на створення умов для інноваційного розвитку менеджменту і суспільства в цілому</p>
<p>Принципи Декларації «Нова нормальність» визначають необхідність формування і розвитку системи інтегральної якості управлінського капіталу в умовах технологічної сингулярності</p>	<p>Менеджмент у XXI столітті повертається до своєї головної ціннісної категорії – суб'єктно-об'єктної взаємодії як виключно взаємодії людей; менеджмент забезпечує загальний розвиток і процес капіталізації інтелектуальних людських ресурсів, створює і впроваджує механізми взаємодії людей з машинами, які оснащені операційною системою штучного інтелекту високих хвиль розвитку (епоха сингулярності)</p>

Джерело: авторська розробка

Важливо, що правильні конструкти професійної мови менеджменту значно зменшують появу шумів в системі управлінської діяльності й підвищують її результативність через зменшення так званих шумових атак [3, с. 182].

Третє. Важливо зазначити, що процес формування і розвитку професійної мови менеджменту не може бути абсолютно відокремленим процесом від розвитку професійної мови інших наукових і практичних напрямків людської діяльності, особливо це стосується суміжних сфер діяльності, таких як економіка, психологія, соціологія, право, інженерія, політика. Стверджуючи про певні межі професійної мови менеджменту і спеціалізований контекст професійної праці кадрів менеджменту, по-

трібно зауважити особливості цього процесу через визначення базових принципів використання професійної мови менеджменту (табл. 3).

Слід зауважити, що наше дослідження процесів формування і розвитку професійної мови менеджменту має пілотний характер і буде продовжено в подальших наших дослідженнях менеджменту. Але вже сьогодні потрібно наголосити, що важливість цієї проблеми має не тільки загальне соціокультурне спрямування, а і визначає долю менеджменту як окремої науки, професії та інтелектуальної практики [8, с. 166].

Таблиця 3

Принципи використання професійної мови менеджменту

Перший принцип	Обмежена складність. Направленість системної діяльності менеджменту не в ускладненні управлінських процесів, а в їх правильному розумінні й результативному вирішенні
Другий принцип	Смислова логіка. Більшість складних проблем управлінської діяльності мають вирішуватися професійним менеджментом в системній єдності логіки дій і визначених смислових ліній
Третій принцип	Інтегральна якість. Чіткі та правильні категорії процесу інтегральної взаємодії ефективності (професійний потенціал) і практичної результативності як об'єктивно мотивованої ідеї розвитку менеджменту у XXI столітті
Четвертий принцип	Валідність термінології. Загальна міра адекватності формулювання категорій, понять, процесів тощо в умовах розвитку і певних стадій взаємодії науки, аналітики та практики менеджменту
П'ятий принцип	Інноваційна динаміка. Зміни та доповнення професійного складу мови менеджменту в результаті нових наукових досліджень і практичних інновацій
Шостий принцип	Історичний контекст. Сучасна активізація процесів використання позитивних ідей, концепцій, унікальних парадигм (моделей) розвитку управлінської думки та практики поведінки в минулих історичних періодах розвитку людства
Сьомий принцип	Концентрація змісту. Абсолютна чіткість, позитивна коректність та історична виваженість використання термінологічного ряду в процесі визначення певної управлінської реальності
Восьмий принцип	Доказова база. Використання старої та нової термінології менеджменту має мати доказовий характер із визначенням неможливості фактів їх повторюваності й дублювання
Дев'ятий принцип	Культура мови. Професійна мова менеджменту, маючи особливості та свої специфічні напрямки використання, має бути коректною і позитивною в практичному використанні та не порушувати культуру національної (в даному разі української мови) занадто великою кількістю, наприклад, англомовних термінів

Десятий принцип	Позиція елітарності. Термінологічні ряди професійної мови менеджменту повинні повністю відповідати базовим концептам професійної культури менеджменту в цілому і критеріям формування та сучасної актуалізації процесів розвитку управлінської еліти інноваційного суспільства
-----------------	---

Джерело: авторська розробка

Професійна мова, як спосіб мислення, формує систему професійних дій та визначену персоніфіковану відповідальність за отримання важливих і необхідних результатів цієї діяльності. Професійна мова менеджменту виступає необхідною ознакою процесу професіоналізації управлінської діяльності в Україні, формуючи його соціокультурну якість і системність розвитку.

Висновки. Дослідження процесу особливостей розвитку професійної мови менеджменту та її практичного використання дає можливість нам сформулювати деякі наступні висновки та пропозиції.

1. Розвиток професійної мови менеджменту додатково визначає необхідність процесу професіоналізації управлінської діяльності в Україні на трьох базових рівнях — первинної менеджерської освіти, спеціалізованого адаптаційного навчання кадрів менеджменту, програм інноваційного і креативного навчання лідерського корпусу.

2. Професійна мова менеджменту потребує актуалізації, визначення інноваційних форм розвитку і використання в умовах системної підготовки кадрів менеджменту, що потребує проведення наукових досліджень та використання практичних форм її апробації в діяльності лінійного і функціонального управлінського персоналу організацій.

3. Процеси актуалізації професійної мови менеджменту не можуть бути відірвані від реального розвитку професійної системи менеджменту в цілому. На нашу думку, цей процес має бути толерантним, виваженим, мати наукові та практичні докази, але водночас мати механізми системної практичної реалізації.

4. Базові термінологічні ряди професійних категорій, системних визначень і процесів менеджменту створюють основу для подальшого інноваційного розвитку професійної мови менеджменту в цілому.

5. Професійна культура кадрів менеджменту та її сучасний розвиток є неможливим без володіння професійною мовою менеджменту, яка на системній основі формує інтегральну якість діяльності професійного менеджера нової формації.

Дане дослідження особливостей процесу розвитку професійної систе-

ми менеджменту реалізується в рамках міжнародного проєкту «Посилення ролі ЗВО у промисловій трансформації в контексті парадигми Industry 4.0 у Грузії та Україні» IHEIn4 609939-EPP-1-2019-1-BE-EPPKA2-SVNE-JP, що є спільним європейським проєктом за участі партнерів з країн Європейського Союзу (Бельгія, Швеція, Португалія), України та Грузії.

Список використаної літератури

1. Богданова Т.О. Про роль мови в пізнавальній діяльності людини. Вісник Запорізького університету. Філологічні науки, № 3, 2001. С. 36–40.
2. Дениско П. Філософська реінтерпретація гіпотези Сепіра–Ворфа. Вісник Львівського університету. Серія філос.–політолог. студій, випуск 23, 2019. С. 38–47.
3. Канеман Д., Сібоні О., Санстейн К. Шум: хибність людських суджень. К.: Наш формат, 2023. 360 с.
4. Кузнєцов Е.А. Концепти інтегральної якості професійної системи менеджменту: майстер–клас, матеріали науково–методологічного семінару. Одеса: Фенікс, 2020. 114 с.
5. Кузнєцов Е.А. Професіоналізація менеджменту: інноваційна парадигма в контексті Індустрія 4.0: майстер–клас, матеріали науково–методологічного семінару. Одеса: Фенікс, 2022. 130 с.
6. Маккеон Г. Есенціалізм. Мистецтво визначати пріоритети. К.: Наш Формат, 2022. 240 с.
7. Медовз Д. Мистецтво мислити системно. Розв’язання проблем від особистого до глобального масштабу. Х.: Віват, 2023. 304 с.
8. Тегмарк М. Життя 3.0. Доба штучного інтелекту. К.: Наш формат, 2019. 432 с.

Стаття надійшла 22.03.2024 р.

E. A. Kuznietsov,

Dr. Sc. (Economics), Professor,
Odesa I. I. Mechnikov National University,
24/26, Frantsuzkyi bulvar, Odesa, 65058, Ukraine.
e-mail: edkuznietsov@gmail.com
ORCID: 0000-0001-7569-7533

THE SPECIFICS OF USING THE PROFESSIONAL LANGUAGE OF MANAGEMENT

The article examines the problems of the formation and development of the professional language of management. The position on the need for research and practical implementation of system categories, concepts, and mechanisms of the professional management language is presented. It is proposed that the features of the professional language of management be determined. Features and strategic directions for the development of this process are determined. The critical parameters of the formation and development of the terminological series of the professional language of management are analyzed. Particular

attention is paid to considering the semantic dynamics of the formation process and the practical use of specific terms and phrases that characterize the professional management system. The importance of innovative dynamics in the system of personnel policy and knowledge of the terminology of management processes is shown. The objective necessity of fundamental and innovative training of managers is determined as a basis for their orientation towards the systematic development of the managerial profession. Approaches to the implementation of meaningful definitions of the management process are considered. The need to transform the professional qualities of management personnel with an emphasis on the peculiarities of the terminological series of the professional language of management is proven. Attention is focused on the need to develop socio-cultural indicators of management professionalization. The basic principles of using the professional management language are determined, and the need for their practical implementation is proved. The position on the role of the managerial elite in developing an innovative society is presented. Attention is focused on developing the process of professionalization of organizational activity in Ukraine and defining the basic principles of using the professional language of management.

Keywords: professional management system, professional language of management, terminological series of professional language of management, concepts of development of the professional language of management, system phrases and categories of management, signs of professionalization of management, innovative dynamics, professional constructs of management, principles of using the professional language of management, an evidential system of new constructs languages of management, actualization and terms of implementation of professional concepts of the language of management, integral quality of the managerial elite.

References

1. Bohdanova, T. O. (2001). Pro rol movy v piznavalnii diialnosti liudyny [On the role of language in human cognitive activity]. *Visnyk Zaporizkoho universytetu. Filolohichni nauky*, (3), 36-40. (in Ukrainian)
2. Denysko, P. (2019). Filosofska reinterpretatsiia hipotezy Sepira-Vorfa [Philosophical reinterpretation of the Sapir-Whorf hypothesis]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya filosof-politolohichnykh studiy*, (23), 38-47. (in Ukrainian)
3. Kahneman, D., Sibony, O., & Sunstein, C. (2023). *Shum: khybnis' liudskykh sudzhen'* [Noise: A flaw in human judgment]. Kyiv: Nash Format. (in Ukrainian)
4. Kuznietsov, E. A. (2020). Kontsepty integral'noyi yakosti profesiynoyi systemy menedzhmentu: mayster-klas, materialy naukovy-metodolohichnoho seminaru. [Concepts of integral quality of professional management system: Master class, materials of scientific-methodological seminar]. Odesa: Feniks. (in Ukrainian)
5. Kuznietsov, E. A. (2022). Profesionalizatsiia menedzhmentu: innovatsiina paradyhma v konteksti Industriia 4.0: mayster-klas, materialy naukovy-metodolohichnoho seminaru. [Professionalization of management: Innovative paradigm in the context of Industry 4.0: Master class, materials of scientific-methodological seminar]. Odesa: Feniks. (in Ukrainian)
6. McKeown, G. (2022). *Esentsializm. Mystetstvo vyznachaty priorityety* [Essentialism: The disciplined pursuit of less]. Kyiv: Nash Format. (in Ukrainian)
7. Meadows, D. (2023). *Mystetstvo myslyty systemno. Rozv'iazannia problem vid*

osobystoho do hlobal'noho masshtabu [Thinking in systems: A problem-solving approach from personal to global scale]. Kharkiv: Vivat. (in Ukrainian)

8. Tegmark, M. (2019). Zhyttia 3.0. Doba shtuchnoho intelektu [Life 3.0: Being human in the age of artificial intelligence]. Kyiv: Nash Format. (in Ukrainian)